

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Dorota Skřivanová
Téma práce:	Jazyková metoda právní interpretace (limity a nevyužité možnosti)
Rozsah práce:	109.009 znaků (dle vyjádření diplomantky)
Datum odevzdání práce:	2. května 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Právní věda dlouhodobě věnuje velkou pozornost právní interpretaci, metody výkladu nevýjimaje. Dáno je to tím, že interpretace je nedílnou složkou všech aplikačních procesů. Taktéž hraje významnou roli v rámci všech dogmatickoprávních výstupů.

Pro každý diskurz je však nanejvýš přínosné, pokud je zachována určitá skepse vůči jeho základním premisám. Skepse nejenom brání ustrnutí poznání, ale také ponechává otevřené dveře pro případnou revizi a zefektivnění stávajících názorů (a v případě metodologie i postupů *lege artis*).

Ve své práci diplomantka zaujímá tento kritický postoj, a to když zkoumá udržitelnost dnes poměrně hojně rozšířeného názoru, že jazyková metoda představuje pouze prvotní přiblížení k aplikované právní normě. Kritické zhodnocení tohoto názoru, který *de facto* staví jazykovou metodu do podpůrné role, a pokus o dílčí rekonceptualizaci této metody lze vnímat jako nový a nanejvýš přínosný v kontextu stávající tuzemské diskuze o metodách právní interpretace.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování práce vyžadovalo prohloubení autorčiných předchozích právně-teoretických znalostí a seznámení se s vybranými lingvistickými a logickými koncepcemi. Autorka se při zpracování tématu opírala o analyticko-deskriptivní metodu (viz s. 7 práce). Náročnost tématu na zpracování lze hodnotit jako střední.

3. Formální a systematické členění práce

Kromě úvodu a závěru je práce rozdělena do tří základních kapitol (*Východiska, Jazykový výklad a Limity a nevyužité možnosti*), které na sebe logicky navazují. Na začátku je zkoumaná metoda zasazena do širšího kontextu. Konkrétně je věnována pozornost normativní povaze práva, právnímu jazyku (jelikož normy jsou vyjadřovány právním jazykem) a interpretaci, v rámci které tradičně jsou využívány rozličné metody výkladu. Následně se autorka zaměřuje na vlastní jazykovou metodu jakožto jednu ze základních metod právní interpretace. Autorka si všímá úzké provázanosti této metody s dalšími metodami řazenými k tzv. standardním metodám výkladu a upozorňuje na různé zásady a techniky, které lze v rámci této metody využít. Za nejhodnotnější lze označit třetí část, ve které autorka vyváženě vyhodnocuje klady i zápory této metody a upozorňuje na její limity a nevyužité možnosti. Práci uzavírá „*obhajoba jazykového výkladu*“ (kap. 3.3), ve které je prezentován názor, že jazyková metoda je zcela „*plnohodnotná*“ a v zásadě

příznačná pro interpretaci, na rozdíl od telelogické metody, která je primárně metodou dotváření práva (a nikoliv tedy interpretace, s. 43).

4. Vyjádření k práci

Práce nabízí zdařilý rozbor jazykové metody výkladu, ve kterém jsou věcně, pečlivě a systematicky zkoumány všechny relevantní faktory. Jak již bylo naznačeno, za nepřínosnější lze označit podněty pro právní praxi, zejména normotvorného rázu (srov. části práce věnované „*nevyužitým možnostem*“ jazykové metody).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce bylo vyzdvižení jazykové metody tak, aby „ <i>byly znovu připomenuty její kvality i charakteristiky a byl tak předestřen vyčerpávající obraz o povaze této metody</i> “ (s. 44). Tento cíl se podařilo autorce bezpochyby naplnit.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce byla zpracována samostatně a nevykazuje známky plagiátorství.
Logická stavba práce	Práce je vystavěna logicky.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je dobrá a korektní. Autorka využívá jak domácí, tak zahraniční literaturu, zejména v anglickém jazyce, což pozitivně ovlivňuje kvalitu práce.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je adekvátní vzhledem ke zvolené výzkumné otázce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická a formální úprava textu je pěkná a přehledná.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Otázky k obhajobě:

- 1) Je skutečně jazyková metoda „*statická*“? (zohledněte mj. dynamický charakter normotvorby, jakož i „*jazykových her*“)
- 2) Limity a předpoklady využití umělé inteligence při tvorbě práva, ev. i v rámci aplikace? (s. 42)

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Závěrečná klasifikace se bude odvíjet od výsledku ústí obhajoby. Vstupně je navrhováno hodnocení „výborně“.

V Praze dne 7. května 2024

JUDr. Katarzyna Źák Krzyřanková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce